

РЕШЕНИЕ

№ 111

гр. Плевен, 15.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, II ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВЕСЕЛА ЛЮБ. САХАТЧИЕВА

Членове: РЕНИ М. СПАРТАНСКА
К. ИВ. ПЕТРАКИЕВ

при участието на секретаря МИХАЕЛА ИВ. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от ВЕСЕЛА ЛЮБ. САХАТЧИЕВА Въззивно гражданско дело № 20234400500037 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 1735/25.11.2022 г., постановено по гр. дело № 2660/2022 г. по описа на РС-Плевен,ответниците П. Р. П. от гр. Плевен, ЕГН *****, В. В. П. от гр. Плевен, ЕГН *****, и ОУ „Ц.С.“-гр. Плевен, БУЛСТАТ 000402981, *****, представлявано от директора Ф. В. Ф., са осъдени да заплатят солидарно на Д. М. П. от гр. Плевен, ЕГН *****, като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М.,ЕГН*****, сумата от 4871,43 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания от малолетното дете от причинено на 26.04.2022 г. счупване на първата костичка на четвъртия пръст на лявата ръка, ведно със законната лихва, считано от 26.04.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, като за разликата до 5000,00 лв. искът е отхвърлен като неоснователен.

Със същото решение Пл.РС е осъдил П. Р. П. от гр. Плевен, ЕГН *****, В. В. П. от гр. Плевен, ЕГН ***** и ОУ „Ц.С.“- гр. Плевен, БУЛСТАТ 000402981, представлявано от директора Ф. В. Ф., да заплатят на Д. М. П. от гр. Плевен, ЕГН *****, като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М., ЕГН *****, сумата от 846,52 лв., представляваща деловодни разноски по компенсация.

Срещу постановеното решение на Пл.РС е постъпила въззивна жалба от

В. В. П. и П. Р. П., чрез пълномощника им адв. С. Й. от САК, в частта, в която В. В. П. и П. Р. П. са осъдени да заплатят солидарно присъденото обезщетение в размер на 4871,43 лв. В жалбата се излагат доводи, че решението на РС е незаконосъобразно, необосновано и неправилно.

Въззивниците считат, че не са обсъдени всеотстранно всички факти и обстоятелства по делото, с оглед представените доказателства, както и не са съгласни с изводите, направени от съда в мотивите на решението досежно родителската отговорност по чл.48 от ЗЗД. Изразяват несъгласие и с постановения размер на присъденото обезщетение от 4871,43 лв., като считат, че е необосновано завишен и не кореспондира с действителния обем, интензитет и продължителност на понесените от пострадалото дете неимуществени вреди, нито е съобразена фактичката обстановка при настъпване на увреждането.

При определяне размера на неимуществените вреди, съдът не е обсъдил съществуващата в страната обществено-икономическа обстановка към момента на увреждането, стандартът на живот и среднестатистическите данни за доходите и покупателната способност на парите към момента на увреждането. Присъденото обезщетение се равнява на около 7 минимални работни заплати, което е необосновано висок размер, имайки предвид и това, че възстановителният процес е протекъл нормално, с разумна продължителност, без оперативни интервенции и няма данни за усложнения и остатъчни явления. Предвид събраните по делото доказателства, следва, че претърпените болки и страдания не се отличават с по-висок интензитет от обичайния за такива случаи. Не са събрани доказателства инцидентът да е станал причина за влошаване на социалния живот или училищните ангажименти на пострадалото дете, както и не е посочено какъв именно е бил видът и начинът на лечението, нито неговата продължителност, като е доказано поставена гипсова имобилизация на лявата ръка, която детето е носило общо 30 календарни дни.

Навеждат доводи, че по делото не са представени доказателства за твърденията в исковата молба, че детето е преживяло психическа травма по време на увреждането и след него, както и че са настъпили негативни последствия в психиката му. Липсват доказателства, същите да са установени от специалист, както и какъв е обемът и видът на нанесената вреда за психичното здраве на детето, както и не са представени доказателства то да е

посещавало психолог или психиатър, нито да е провеждана съответна терапия или лечение.

Въззивниците намират за неприемливо отразеното в решението на първоинстанционния съд, че родителите отговарят за това, че не са упражнили конкретен контрол върху поведението на непълнолетния тогава, когато е извършено непозволено увреждане, предвид обстоятелството, че увреждането е настъпило в училище и по време, когато те са били на работа, т.е. нямало е как да предотвратят увреждането. Твърдят, че не са съобразени събраните по делото доказателства, от които е видно, че е имало спречкване между двете деца по време на игра на футбол и вероятно инцидентът е с начало отправени обидни думи и псувни от Т. М. към А. П., а не умишлено нападение от страна на А. към Т. От представената характеристика на А. П. ов П. е видно, че родителите проявяват внимание относно възпитанието на детето си, осъзнавайки, че то има проблемно поведение. Видно от приложената по делото характеристика на А. П. ов П., е изготвен план за дейности за отстраняване проблемите в поведението му, като същият е изпълнил повечето задачи от плана, показал е добри лидерски умения и такива за работа в екип, както и е налице е подобрение в дисциплината и поведението му и повишен интерес към учене.

Въззивниците молят Окръжния съд, да постанови решение, е което да отмени първоинстанционното решение в частта, с която същите са осъдени да заплатят солидарно присъденото обезщетение в размер на 4871,43 лв. и да присъди обезщетение в редуциран справедлив размер, като съответно бъдат редуцирани и присъдените деловодни разноски за първата инстанция.

При условията на евентуалност, молят, да бъде отменено първоинстанционното решение по предявените срещу тях искове, поради неоснователност и недоказаност на ищцовата претенция, вкл. и за присъдените разноски в производството. Претендират направените във въззивното производство деловодни разноски.

В законоустановения срок не е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемите Д. М. П., като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М. от гр. Плевен и ОУ „Ц.С.“ – гр. Плевен.

В съдебно заседание, проведено на 01.03.2023 г. въззивниците П. Р. П. и В. В. П. се явяват лично и с процесуалния представител адв. С. Й. от САК,

която поддържа подадената въззивна жалба и изразява становище, че размера на присъденото обезщетение е прекомерен и не съответства на вида на увреждането, нито на оздравителния период, като прави искане същият да бъде намален, а при условията на евентуалност, да бъде отменено постановеното първоинстанционно решение.

В съдебно заседание, проведено на 01.03.2023 г. въззиваемата Д. М. П., като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М. от гр. Плевен се явява лично и с пълномощника адв. М. М. от АК-Плевен. Моли окръжния съд, да постанови решение, с което да потвърди изцяло първоинстанционното решение на Пл.РС като правилно и законосъобразно.

Окръжният съд, като прецени доводите, изложени в жалбата и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Въззивната жалба е подадена в срок, от активно процесуално легитимирана страна, срещу подлежащ на въззивно обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършване на проверка по реда на чл.269 изр.1 от ГПК, въззивният съд констатира, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно, а в обжалваната му част е и допустимо.

При проверка за неговата правилност по реда на чл.269 изр.2 от ГПК, въззивният съд счита, че разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна, а първоинстанционното съдебно решение следва да бъде потвърдено.

Всъщност предмет на разглеждане пред РС-Плевен са предявени от Д. М. П. от гр. Плевен, като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М. ,субективно съединени искове с правно основание чл.48,ал.1 от ЗЗД вр.чл.45 от ЗЗД и чл.49 от ЗЗД вр.чл.47,ал.1 от ЗЗД вр. чл.45 от ЗЗД против П. Р. П. от гр. Плевен, В. В. П. от гр. Плевен и ОУ „Ц.С.“ - гр. Плевен,при условията на обикновено другарство в процеса/предмет на спора са права и задължения на ответниците,почиващи на едно и също основание-непозволено увреждане/, за заплащане от ответниците при условията на солидарна отговорност на обезщетение в размер на 5 000,00 лв., за причинените болки и страдания на малолетното дете Т. Ц. М. , в резултат на счупване на четвърти пръст на лявата му ръка/средна телесна повреда/ от малолетния А. П.ов П.,както и причинените вследствие на това психически стрес и душевни страдания, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на

увреждането - 26.04.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

В исковата молба са изложени твърдения, че малолетният Т. Ц. М. е бил ученик в VI „в“ клас на ОУ „Ц.С.“ - гр. Плевен. Твърди се, че от миналата учебна година малолетният Т. Ц. М. почти ежедневно се е оплаквал пред майка си от грубото поведение на неговия съученик А. П., свързано с отправяни обиди и подигравки към Т., както и нецензурни реплики, псувни по адрес на майката и бащата на Т. и неприлични жестове, както и че малолетният Т. е преживявал изключително болезнено тези обиди, особено по отношение на неговия баща, тъй като същият е починал. Майката на малолетния Т. нееднократно е провеждала разговори с класната ръководителка на сина си и с директора на ОУ „Ц.С.“ във връзка с грубото поведение на А. П. за предприемане на съответните мерки спрямо него, но въпреки намесата на класния ръководител и директора, в поведението на малолетния А. не е настъпила промяна и той е продължил да тормози съученика си Т., който е бил подложен на ежедневен стрес и напрежение в училище.

В исковата молба се посочва, че на 26.04.2022 г. в учебен час по „Физическо възпитание и спорт“, по време на игра с топка между двете деца - А. и Т. отново е възникнал конфликт, като А. е ритнал с крак Т. в лявата ръка. След удара ръката е била подута в китката и болезнена. При посещение в спешния кабинет на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“- гр. Плевен и направена рентгенова снимка, е установено, че е налице счупване на четвърти пръст на лявата ръка, което е наложило ръката на детето Т. да бъде гипсирана.

В исковата молба се твърди се, че малолетният Т. е претърпял и продължава да търпи значими и продължителни болки и страдания, които са в пряка и непосредствена последица от умишлено причинената му средна телесна повреда от малолетния А. П., както и че по време на лечението с гипсовата превръзка малолетният Т. фактически не е ползвал лявата си ръка, което от своя страна е довело до допълнителни неудобства и несгоди, свързани с невъзможността самостоятелно да се обслужва при къпане, тоалетна, обличане и събличане, а вследствие на претърпения инцидент същият продължително време не се е занимавал със спорт.

В подадения отговор по чл.131 от ГПК ответниците са оспорили изцяло предявената претенция от страна на Д. М. П. от гр. Плевен, като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М., като неоснователна. Изложили са твърдения, че е налице случай между две малки малолетни деца, като и двете момчета са получавали забележки, свързани с поведението си в училище, което е отразявано по предвидения в Правилника на училището ред, както и че този инцидент не е довел до влошаване на отношенията между двете деца.

Настоящият въззивен състав счита, че фактическата обстановка по делото е правилно и всестранно изяснена от първоинстанционния съд, като

същият е съобразил и преценил в цялост събраните по делото писмени , гласни доказателства, както и заключението по назначената съдебно-медицинска експертиза,като е достигнал до правилни изводи относно установените факти.По делото е изслушано и детето Т. М. в присъствието на социален работник от ДСП-Плевен.

Пред въззивната инстанция не се сочат и не са събирани нови доказателства, които да променят изводите на първоинстанционния съд.

Съгласно чл.48 ал.1 от ЗЗД, родителите и осиновителите, които упражняват родителските права, отговарят за вредите, причинени от децата им, които не са навършили пълнолетие и живеят при тях.

Малолетните са неспособни по смисъла на чл.47,ал.1 от ЗЗД,като родителите им отговарят лично за причинените от тях вреди от непозволено увреждане.Процесуалното им качество на легитимирана страна в процеса произтича от материалните права и задължения,на които са носители. /решение на ВКС №1208/19.06.1998г. по гр.д.№915/98г./. Отговорността по чл.48 от ЗЗД е деликтна и е за всеки един от родителите.Същата произтича от неизпълнение на родителските им функции и преди всичко на задълженията по отглеждането и възпитанието на ненавършилите пълнолетие лица. /решение№21437/ 16.01.2009г. на ВКС по гр.д.№5168/2007г./.

Правилни са изводите на РС,че отговорността на родителите се разкрива като една гражданскоправна санкция за неизпълнен родителски дълг по възпитанието и контрола върху ненавършилите пълнолетие дееца.

Неоснователни са възраженията на въззивниците, че отговорността им за вреди по чл.48 ал.1 от ЗЗД е изключена на основание чл.48 ал.3 от ЗЗД, доколкото не са били в състояние да предотвратят вредите, тъй като родителите отговарят не само за неупражняването на конкретен контрол върху поведението на малолетния,извършил увреждането на посочената дата,но и за неизпълнението на родителските си задължения по възпитание и контрол в един по-ранен етап и период от възпитанието на детето.

Съгласно трайната съдебна практика отговорността на родителите по чл.48 от ЗЗД не е гаранционно-обезпечителна, като родителите имат задължението да формират възгледи и убеждения за поведението на детето си, както и да се грижат за неговото възпитание, с оглед зачитане на моралните норми, уважение към личността и имуществото на другите, както

и недопускане на противоправно поведение.

Съгласно чл.48 ал.3 от ЗЗД родителите се освобождават от отговорност, ако не са били в състояние да предотвратят настъпването на вредите, като се има предвид случаите на деликт, поради неупражнен по обективни причини надзор от родител или неполагане на грижи за доброто възпитание, т.е. обективните причини трябва да са от такова естество, че родителят да е бил в невъзможност да предотврати противоправното поведение на малолетното дете, както и да е изключена изобщо възможността той да възпитава и контролира детето си. Възможно е при извършване на деликта, родителят да не е имал възможност да осъществи надзор над малолетното дете или да попречи за извършване на противоправното поведение, какъвто е настоящия случай, но въззивниците не могат да се ползват от разпоредбата на чл.48 ал.3 от ЗЗД, ако преди деликта не са осъществили своята роля по възпитание на детето. Същите е следвало да упражняват контрол върху малолетното дете, както и да положат всички необходими грижи за неговото добро възпитание и относно въздържането му от неправомерни действия, които се изразяват в предварителните мерки, които те са длъжни да вземат. Очевидно, това не е сторено, поради което въззивниците следва да носят гражданска отговорност, тъй като те отговарят за всички вредоносни деяния, а не само за тези, които са станали в тяхно присъствие. Отговорността на родителите не следва да се изключва само поради отсъствието им от мястото, където е станало вредоносното събитие, причинено от малолетното дете, тъй като е безспорно, че те не могат да го придружават винаги. В случая, се касае до липса на волеви задръжки в поведението на малолетния А. П., които е следвало да бъдат изградени при неговото възпитание, а родителите носят отговорност за вредите, които са в резултат на недостатъчни грижи за това възпитание и изграждането на детето като личност.

В тази насока са представените доказателства, а именно: Постановление за отказ да се образува наказателно производство № 3077/2022 г. от 26.08.2022 г., образувано по повод подадена от Д. М. П. от гр. Плевен, като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М. жалба от 26.04.2022 г. за процесния случай. В цитираното постановление деянието е квалифицирано като престъпление по чл.129 ал.2 вр. ал.1 от НК, като с оглед обстоятелството, че съгласно разпоредбата на чл.32 ал.1 от НК малолетно лице, ненавършило 14-годишна възраст не е наказателно отговорно,

материалите по преписката са изпратени на МКБППМН за налагане на възпитателна мярка по ЗБППМН. На следващо място, по делото е приложен Протокол за предупреждение, от който се установява, че въззивницата и майка на малолетния А. П. – В. П. е предупреждена да упражнява строг контрол над сина си и да не допуска същият да нанася физически и психически тормоз на Т. М., да не отправя закани за саморазправа с него, както и да решава всички спорни въпроси по законоустановения ред. От приложената характеристика на А. П. ов П., издадена от ОУ „Ц.С.“ – гр. Плевен се установява, че на същия са наложени две санкции – „Забележка“ и „Предупреждение за преместване в друго училище“ заради 20 забележки в дневника, повече от които са за лоша дисциплина в час, както и за незачитане достойнството на другите, като е изготвен план за дейности за отстраняване на проблемите в поведението му. В същата характеристика се отбелязва, че се наблюдава подобрение в дисциплината и поведението на А. П., но същият не винаги съумява да разреши конфликт по ненасилствен начин.

От заключението на вещото лице доц. д-р Д. П. Д. по назначената съдебно-медицинска експертиза, която е приета и неоспорена от страните се установява, че на пострадалия Т. М. е установено счупване /фрактура/ на първата /проксималната, близка до дланта/ костичка на четвърти пръст, което е довело до трайно затруднение на движенията на ръката, като оздравителния процес при подобен вид увреждания продължава между 5 и 6 месеца. Няма данни за усложнения и остатъчни явления /трайни последици/ и след този срок функцията на ръката е възстановена напълно.

По отношение на размера на присъденото обезщетение за неимуществените вреди, по което във въззивната жалба се навеждат доводи, че същото е с необосновано висок размер, въззивният съд намира, че същото е определено по справедливост, съгласно чл.52 от ЗЗД. Принципът на справедливост включва обезщетяване на вредите, като съдът следва да съобрази всички събрани по делото доказателства за реално претърпени от увреденото лице неимуществени вреди, като в настоящия случай те се изразяват в телесни болки и душевни страдания, както и следва да бъдат отчетени конкретните общественно-икономически обстоятелства в страната към момента на увреждането.

Окръжният съд счита, че в процесния случай, при определяне размера на

дължимото обезщетение на основание чл.48 ал.1 от ЗЗД вр.чл.45 от ЗЗД, правилно първоинстанционният съд е съобразил характера и степента на увреждането, а именно, че на пострадалия Т. М. е установено счупване /фрактура/ на първата /проксималната, близка до дланта/ костичка на четвърти пръст, което е довело до трайно затруднение на движенията на ръката, която е била имобилизирана с гипс за 30 дни, установено от изслушаната съдебно-медицинска експертиза пред първата инстанция. Видно от изложеното в исковата молба, по време на лечението с гипсовата превръзка Т. М. фактически не е ползвал лявата си ръка, което е довело до допълнителни неудобства, свързани с невъзможността самостоятелно да се обслужва при къпане, тоалетна, обличане и събличане, както и за дълго време е спрял да спортува.

Присъденото обезщетение за неимуществени вреди е съобразено с обществено-икономическата обстановка в страната, с обстоятелството, че пострадалия и делинквентата са малолетни, а също така и с изводите в заключението на вещото лице доц. д-р Д. Д. по назначената съдебно-медицинска експертиза, че няма данни за усложнения и остатъчни явления и след оздравителния период, който е в рамките на 5-6 седмици за подобен вид увреждания, функцията на ръката е възстановена напълно.

Правилно първоинстанционният съд е определил, че присъденото обезщетение следва да бъде в размер на 5000 лв. и при съобразяване на обстоятелството, че на Д. М. П., като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М. е изплатена парична сума по застрахователен договор със ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ в размер на 128,57 лв. ,е осъдил въззивниците и ответници в първоинстанционното производство - П. Р. П. и В. В. П. да заплатят солидарно с ОУ „Ц.С.“ –гр. Плевен сумата от 4871,43 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания от малолетното дете Т. М. ,в резултат причинено на 26.04.2022 г. счупване на първата костичка на четвъртия пръст на лявата ръка, ведно със законната лихва, считано от 26.04.2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

Предвид изложеното следва да бъде потвърдено Решение № 1735/25.11.2022г. на РС-Плевен, постановено по гр. дело № 2660/2022 г. по описа на същия съд в обжалваната му част.

При този изход на делото въззивниците П. Р. П. и В. В. П.,дватамата от гр.Плевен следва да заплатят направените деловодни разноси за настоящата инстанция от въззиваемата страна Д. М. П., като майка и законен

представител на малолетния Т. Ц. М., в размер на 500,00лв.-
адв.възнаграждение.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА на основание *чл.272 от ГПК* Решение № 1735/25.11.2022г. на РС-Плевен, постановено по гр. дело № 2660/2022 г. по описа на същия съд в обжалваната му част.

В необжалваната си част горепосоченото решение на РС-Плевен е влязло в сила.

ОСЪЖДА П. Р. П. от гр. Плевен, ЕГН ***** и В. В. П. от гр. Плевен, ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТЯТ** на Д. М. П. от гр. Плевен, ЕГН *****, като майка и законен представител на малолетния Т. Ц. М., ЕГН *****, сумата от 500,00 лв.-деловодни разноски за настоящата инстанция.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280 ал.3 т.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____